ادامه از صفحه ۵

مدیریت برند راهبرد نومناطق آزاد ایرانی

برای انجام این کار بالاترین سطح کارآمدی اقتصادی و تجربه بین‌المللی لازم است، وگرنه فرستادن بوریاباف به کارگاه حریر مناطق نتیجه مطلوب مورد نظر را به‌بار نمی‌آورد. از این‌رو تبدیل به برندشدن در راستای یک فرآیند بین‌المللی می‌تواند مزایای بازارهای هدف مناطق آزاد تجاری- صنعتی را به‌مثابه یک استراتژی بهبود و توسعه کسب‌وکار تعریف کند، به‌طوری که مدیران مناطق آزاد متقاعد شوند هیچ‌سودی نصیب آنها نخواهد شد مگر اینکه مزایای منطقه خود را در یک کلمه در عرصه جهانی، به برند تبدیل کنند. این نگاه، افق دید ما را از داشتن یک نگاه سنتی در مورد عملکردها و فعالیت‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به یک نگاه استاندارد بین‌المللی براساس یک برنامه‌ریزی راهبردی مبتنی‌بر چشم‌انداز، ماموریت، اهداف، راهبردها، عناوین برنامه‌ها و فعالیت‌ها برای سازمان مناطق آزاد جدید از جمله اینچه‌برون یا جاسک و مناطق آزاد دیگر که دولت تدبیر و امید در آینده به‌دنبال تاسیس آنها است، تعریف می‌کند. چشم‌انداز و ماموریت برمبنای بالاترین مرجع تصمیم‌گیری که همانا با تدوین اساسنامه مصوب مجمع‌عمومی سازمان‌های مناطق آزاد تعیین می‌شود، اهداف که براساس ماموریت تعیین‌شده مشخص می‌شود و وظایف و دورنمای فعالیت‌ها را روشن می‌کند و عملا مسیرهای رسیدن به ماموریت‌ها را مشخص می‌کند، باید بتوانند مزیت‌های منطقه‌ای را در عرصه بین‌المللی در مرحله‌اول به استراتژی‌های اجرایی از جمله استراتژی تشویق صادرات و تولید رقابت‌پذیر و نحوه دسترسی به منابع مالی، منابع مصرفی و تکنولوژی به صورت یک بسته سیاستی-حمایتی در اختیار سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی قرار دهد. در صورتی که بتوان این کار را انجام داد، عملکرد دولت‌یازدهم را باید برتر از دیگر دولت‌ها درخصوص توسعه و رونق مناطق آزاد و ویژه نشان داد. هرچند برای تعیین راهبردهای مناطق آزاد جدید در ایران باید ابتدا نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای آنها را با نگاهی به فضای داخلی و عوامل بیرونی آنها بررسی و راهبردها را به‌درستی استخراج و تدوین کرد تا این مناطق آزاد جدید گرفتار باری به هر جهت‌بودن مناطق آزاد قدیم و ویژه در کشور نشوند.

رییس کمیسیون صنایع «اتاق ایران» در گفت‌وگو با «شرق»:

یارانه به بنگاه‌های نزدیک به مسوولان دولت قبلی رسید

ادامه از صفحه۵

با توجه به رکودی که بر بنگاه‌های تولیدی کشور حکمفرماست، تزریق نقدینگی به بخش‌های مولد ضروری به نظر می‌رسد. در زمانی که بانک‌ها از اعطای تسهیلات به این بخش خودداری می‌کنند، تخصیص منابع صندوق توسعه ملی که خود ذخیره‌ای برای آیندگان محسوب می‌شود به بخش تولید مفید خواهد بود؟

فکر ایجاد صندوق ذخیره ارزی و به دنبال آن صندوق توسعه ملی که ۲۹درصد از درآمد نفتی را در آن ذخیره کنیم تا برای فعالیت‌های بنیادین و سرمایه‌گذاری‌های اساسی مورد استفاده قرار گیرد، فکر سنجیده‌ای بود. این منابع به‌نوعی امانتی برای نسل‌های آینده است. در ماده۳۰ لایحه «رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» دولت به سبب کسری بودجه و کاهش درآمدهای خود، بر کاهش۲۰درصدی سهم صندوق از درآمدهای حاصل از نفت تاکید کرد و مجلس نیز به‌درستی این ماده را حذف کرد.

پیش از این نیز من مخالفت خود را با افزودن این بند به لایحه اعلام کرده بودم، اما وزارت اقتصاد و دارایی بر افزودن این بند به سبب مشکلات دولت تاکید داشت. در این زمان مطرح کردیم اگر دولت با مشکلات مالی مواجه شد، بتواند با دریافت تسهیلات از صندوق مشکلات خود را رفع کند، اما سپس این منابع را به صندوق بازگرداند. در این میان بنا بود که به هیچ‌عنوان منابع صندوق توسعه ملی به‌صورت ریالی تخصیص داده نشود، اما در شرایطی که در تحریم به‌سر می‌بریم و LC برای فعالان اقتصادی گشایش نمی‌یابد، صنایع داخلی با مشکلاتی مواجه شده‌اند.

به این سبب بنا بر بررسی‌های کارشناسی اختصاص منابع به‌صورت ریالی و اعتبار و وام به واحدهای نیازمند در دستور کار قرار گرفت. هرچند این اتفاق به نفع تولید کشور بود، اما مشکلاتی را نیز به وجود آورد. به این معنا که وزارت صنعت سابق نیازمندی‌های صنایع را براساس درخواست متقاضیان بررسی کرد و درخواست‌های مورد قبول را به صندوق توسعه ملی فرستاد. صندوق نیز این فهرست را مورد بررسی قرار داد و به بانک‌های عامل ارسال کرد.

بانک‌های عامل اما در این میان به شیوه همیشگی بانک‌ها برخورد کرده و واحدهایی که چک واخواستی داشته یا یک‌بار بدهی معوقه داشتند را از فهرست حذف کرد، در حالی‌که این واحدها به سبب همین مشکلات اقدام به دریافت تسهیلات از صندوق کرده بودند. به این‌ترتیب به بسیاری از واحدهای نیازمند واقعی این تسهیلات تعلق نگرفت.

مشکل دیگری که در این بین مطرح بود، به واحدهایی بازمی‌گشت که از تسهیلات ریالی بهره بردند، اما در میانه راه دریافتند میزان تسهیلات با آورده حدود ۷۰ تا ۸۰درصدی خود آنها ناکافی است و اگر به آنها کمک نشود، علاوه‌بر اینکه منابع صندوق از بین رفته، آورده آنها نیز به‌صورت کامل از بین می‌رود، اما این واحدها در دسته طرح‌های بالای ۸۰درصد قرار نمی‌گیرند و نمی‌توانند بیش از این، از این تسهیلات بهره‌مند شوند که باید این امر نیز مورد بررسی کارشناسی قرار گیرد. اینکه برای طرح‌های بالای ۸۰درصد یک نسخه پیچیده شود، موافق نیستم.

چرا موافق نیستید؟

به این سبب که برخی از واحدهایی که ۸۰درصد پیشرفت داشته‌اند به سبب عدم رعایت آمایش سرزمین و جانمایی نادرست، توجیه اقتصادی ندارند اما در عین‌حال طرح‌هایی هستند که پیشرفت پایین‌تری داشته اما می‌توانند بهتر عمل کنند که باید توجه بیشتر به آنها داشت. به عقیده من چندکارگروه برای بررسی طرح‌ها نیاز است تا آنها را به‌صورت موردی، مورد ارزیابی قرار دهد. به‌هرحال منابع صندوق توسعه ملی یک منبع بین‌نسلی است و باید از دست‌اندازی‌های معمول به آن همان‌طور که در سال‌های اخیر اتفاق افتاد، پرهیز کرد. به نظر می‌رسد مدیریت و هیات‌امنای جدید صندوق به این مساله توجه بیشتری دارند و این باور در بین آنها وجود دارد که این تسهیلات تنها مربوط به تولید است و نه جز این.

نقش صنعت را در توسعه چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بدون تعصب اعتقاد دارم صنایع کشور با وجود اینکه با مضیقه و بحران‌های زیادی روبه‌رو بودند در سه‌دهه اخیر خوب عمل کردند. رصد صنایع در بخش خصوصی نشان می‌دهد صنایع ایران از لحاظ تکنولوژیک، تنوع و افزایش صادرات رشد کرده‌اند. امروز در اجزای متشکله صنعتی مانند صنعت ساختمان، بیش از ۴۰۰رشته فعالیت می‌کنند؛ صنایعی مانند در و پنجره، کاشی، سازه‌های سبک و... که هرکدام در نوع خود قابلیت رقابت با صنایع خارجی را دارند.

حتی دولت قطر برای میزبانی جام‌جهانی در سال۲۰۲۲ از ایران درخواست کرده تا با اعزام چندتیم فنی- تخصصی آنها را یاری دهند تا بتوانند پروژه جام‌جهانی را در آسیا آبرومند به انجام برسانند. اگر نگاهی به صنایع کشور داشته باشید، مشاهده می‌کنید به نسبت توجهی که در این سال‌ها به آن شده، رشد خوبی داشته‌اند. افزایش صادرات غیرنفتی ایران نیز نشان از رشد صنایع دارند. اگر در چندسال اخیر دچار چنین بحران‌هایی نمی‌شدیم، وضعیت به‌مراتب بهتری داشتیم. با وجودی که ۱/۵درصد جمعیت جهان را به خود اختصاص داده‌ایم، اما در اقتصاد جهان بیش از ۰/۴ نمی‌توانیم تاثیرگذار باشیم. از طرفی درحالی‌که در منطقه استراتژیکی قرار داریم و به‌نوعی پل اروپا و آسیا هستیم و با جمعیت بالای تحصیلکرده کشور، نتوانسته‌ایم آنگونه که باید خود را بروز دهیم. شاید آینده‌نگری کرده‌اند ممکن است ایران در چندسال آتی، ژاپنی دوم شود که این محدودیت‌ها را ایجاد کرده‌اند. به هرصورت خردمندی سراغ هر دوطرف دولت ایران و گروه ۱+۵ آمده تا با این مذاکرات اختلاف‌نظرها را حل کنند.

> **وزارت صنعت سابق نیازمندی‌های صنایع را بررسی کرد و درخواست‌های مورد قبول را به صندوق توسعه ملی فرستاد. صندوق نیز این فهرست را مورد بررسی قرار داد و به بانک‌های عامل ارسال کرد. بانک‌های عامل اما در این میان به شیوه همیشگی بانک‌ها برخورد کرده و واحدهایی که چک واخواستی داشته یا یک‌بار بدهی معوقه داشتند را از فهرست حذف کرد**

اکنون که در حال تدوین برنامه‌ششم توسعه هستیم و از طرفی اهمیت صنعت در توسعه اقتصادی بر همگان محرز است، به عقیده شما جایگاه صنعت در برنامه‌ششم چگونه باید در نظر گرفته شود؟

خوشبختانه هم بودجه سال۱۳۹۴ و هم برنامه‌ششم در زمان معقول‌تری عرضه شد. با فرصتی که وجود دارد، می‌توان به‌خوبی روی آن بررسی‌های لازم را صورت داد. در بخش خصوصی و اتاق‌های بازرگانی در کمیسیون‌های مختلف روی این مساله کار می‌شود. در برنامه‌های پیشنهادی دولت توجه به تولید وجود داشته، اما ناکافی است. علت آن نیز نه نادیده‌گرفتن، بلکه محدودیت است، اما از طرفی انتقاداتی نیز به آنها وارد است. به‌عنوان مثال باید در این برنامه کوچک‌سازی دولت در نظر گرفته می‌شد که نشد.

از سویی بودجه نهادهای عمومی همچنان بسیار بالاست و درصدهای بالایی از بودجه دولت را به خود اختصاص داده، در حالی‌که این نهادها در ایجاد درآمد و مالیات به نسبت بخش‌های مولد سهم زیادی ندارند. به عقیده من انتظار بخش‌های مولد کشور واقع‌گرایی است و نه چیزی بیشتر. گاهی برای اینکه بودجه به تصویب برسد، پارامترهای حمایت از صنعت، اشتغال، پژوهش و... در آن دیده شده، اما در عمل این بودجه‌ها به بخش‌های دیگر هدایت می‌شود. بودجه هدفمندکردن بازتوزیع یارانه‌ها در لایحه بودجه معلوم نیست سر از کدام بخش درآورد! علاوه‌بر، آن صنعت از بودجه عمرانی کشور به‌طور غیرمستقیم سود می‌برد، اما با مشاهده روند تخصیص بودجه عمرانی در سال‌های اخیر درمی‌یابیم در خوشبینانه‌ترین حالت، ۲۵ تا ۳۰درصد از بودجه به آن اختصاص یافته که آن نیز به‌طور کامل عملیاتی نشده است. در یکی از کمیسیون‌های اتاق ایران به‌صورت پیشنهاد مطرح کردیم برای گروه تدوین‌کننده این بودجه‌ها تعیین کنیم که اگر بیشتر از انحراف معیار۱۰ با خطا روبه‌رو شد، نشان‌دهنده ضعف این بودجه است که باید پاسخگو باشند و به این‌ترتیب اجازه ندهیم هرردیف بودجه بیشتر از این میزان دچار خطا شود. البته اگر سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی با دیدگاه اولیه و با یاری کارشناسان قدیمی و به‌کارگیری نسل جدید دوباره شکل گیرد و در آن کسی که پول می‌گیرد با کسی که پول خرج می‌کند از هم تفکیک شوند، این مشکلات برطرف می‌شود؛ اتفاقی که در دولت‌دهم نیفتاد و عملا پول در اختیار کسانی قرار گرفت که خود توزیع‌کننده آن بودند و از جایی رصد نمی‌شدند. با فعال‌شدن سازمان برنامه امیدواریم این مشکلات نیز برطرف شود.

خبر

وزیر اقتصاد:

بورس با حمایت ویژه رییس‌جمهور رونق می‌گیرد

● **تسنیم:** وزیر اقتصاد گفت: با روی‌کارآمدن مدیریت جدید در نهاد ناظر بر بازار سرمایه کشور و با اجرای برنامه‌های جدید و حمایت‌های دولت به‌ویژه ریاست‌جمهوری از بازار، در آینده شاهد بهبود شاخص‌ها خواهیم بود. جلسه شورایعالی بورس دوشنبه شب در وزارت امور اقتصادی و دارایی برگزار شد. در آغاز این نشست که با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی به‌عنوان رییس شورا و سایر اعضا برگزار شد، محمد فطانت به‌عنوان سخنگو و دبیر جدید شورایعالی بورس سوگند وفاداری یاد کرد. علی طیب‌نیا، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رییس شورایعالی بورس نیز در این نشست با آرزوی موفقیت برای فطانت، رییس جدید سازمان بورس، چشم‌انداز بلندمدت بازار سرمایه را امیدوارکننده دانست و افزود: با روی‌کارآمدن مدیریت جدید در نهاد ناظر بر بازار سرمایه کشور و با اجرای برنامه‌های جدید، حمایت‌های دولت، به‌ویژه ریاست‌جمهوری از بازار، در آینده شاهد بهبود شاخص‌ها خواهیم بود.

خلف وعده در افزایش ۴۵درصدی قیمت آرد

● **تسنیم:** رییس اتحادیه نانوایی سنگکی با بیان اینکه دولت پس از تصویب افزایش ۳۰درصدی قیمت نان اقدام به افزایش قیمت آرد هم کرده، گفت: این افزایش قیمت برخلاف تعهد دولت به نانوایان بود. محمدرضا نظرنژاد افزود: نانوایان هر صدکیلو آرد را با قیمت سه‌میلیون‌و۵۰۰هزارتومان خریداری می‌کنند، این در حالی است که قبل از افزایش ۳۰درصدی قیمت نان، هر صدکیلو آرد با قیمت دومیلیون‌و۴۰۲هزارتومان خریداری می‌شد.

۴۰۰میلیاردر جهان ۹۲میلیارددلار ثروتمندتر شدند

● **تسنیم:** ثروت ۴۰۰میلیاردر جهان در سال۲۰۱۴ بالغ بر ۹۲میلیارددلار افزایش یافت و به ۴/۱تریلیون‌دلار رسید. به گزارش بلومبرگ، ثروتمندترین افراد جهان در سال۲۰۱۴ ثروتمندتر شدند و به دلیل کاهش قیمت انرژی و تنش‌های ژئوپلتیک رخ داده بین روسیه و غرب مجموعا ۹۲میلیارددلار به دارایی خود افزودند.